

Detta är Nordic Civ, det nordiska civilsamhällesnätverkets förslag till Nordiska ministerrådet på politiska prioriteringar för det nordiska samarbetet perioden 2025-2030.

Ett grönt Norden

Norden har en unik natur som både utgör en viktig resurs och är i behov av skydd. Våra vattenområden har stor betydelse ur ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv. Den nordiska naturen har ett egenvärde som måste värnas. Regionen har alla förutsättningar för att säkra naturen för kommande generationer. Med stark teknisk kapacitet, starka välfärdssystem och hög utbildningsnivå är vi särskilt väl rustade för den brådskande omställningen till mer hållbara samhällen där vi hushåller med våra resurser och värnar vår biologiska mångfald. Nordic Civ ser att Nordens väl etablerade civilsamhälle är en styrka och en viktig partner i arbetet att främja nordiskt samarbete och göra Norden till en motståndskraftig region.

Mål 1

Ett aktivt samarbete med civilsamhället som på olika sätt tar tillvara den kunskap och expertis som civilsamhället samlar och som accelererar den gröna omställningen genom förankring och kunskapsspridning på alla nivåer och i alla grupper i samhället.

Delmål 1

Att etablera en nordisk strategi- och samarbetsorganisation som koordinerar och lyfter goda exempel för skyddandet av naturområden med ett särskilt fokus på vattenområden, såsom Östersjön och Nordsjön.

Delmål 2

Att utforma starka visioner, utveckla nya metoder och testa konkreta lösningar tillsammans med civilsamhället, som värnar om både natur och människors livsvillkor i en rättvis omställning. Forskning och kontinuerlig utveckling sker parallellt med testning och utvärdering.

Delmål 3

Att involvering och dialog med ursprungsbefolkningar och dess intresseorganisationer stärks.

Mål 2

Ett säkerställande om att den gröna omställningen är inkluderande och med en tydlig ansvarsfördelning.

Delmål 1

Att ta fram och förankra en handlingsplan, med en tydlig ansvarsfördelning, för Nordens omställning från fossila bränslen till gröna och förnybara alternativ.

Delmål 2

Att stärka incitament och vidareutveckla värdekedjor som främjar verklig cirkularitet i slutna

kretsar, som minimerar avfall och som säkerställer bästa möjliga resursutnyttjande och välmående.

Delmål 3

Att involvering och dialog med unga stärks genom att Nordiska ministerrådet bjuder in till dialog och säkerställer att unga har en röst och kan påverka den gröna omställningen.

Mål 3

Norden är en föregångsregion för det globala arbetet för en rättvis klimatomställning.

Delmål 1

Att utveckla och verka för en internationell standard för en rättvis klimatomställning.

Delmål 2

Att utveckla och verka för en ekonomisk modell som främjar den gröna och rättvisa omställningen, som minskar konsumtion och som säkerställer välfärd inom de planetära gränserna.

Delmål 3

Att stödja professionella och fria medier som säkerställer att invånare och civilsamhället har insyn och ges möjlighet att ta del av opartisk och obunden information.

Ett socialt hållbart Norden

Nordic Civs utgångspunkt är ett demokratiskt, öppet och jämställt Norden där tillit och sammanhållning mellan människor är stark, välfärden finns tillgänglig för alla och där ingen lämnas utanför i den gröna omställningen. Norden är unikt i världen med sina starka värderingar om och traditioner av demokrati, delaktighet och involvering av invånare i beslutsfattande. Värderingar som i över hundra år inte bara skapat samhörighet och tillit mellan människor, utan också ett starkt socialt kapital som både byggt starka välfärdssamhällen och vår unika nordiska samhällsmodell. Civilsamhället spelar en avgörande roll för att förverkliga en socialt hållbar och integrerad region.

Mål 1

Ett tryggt nordiskt välfärdssamhälle med välmående invånare som deltar i och påverkar samhällsutvecklingen och känner framtidstro.

Delmål 1

Att gemensamt i Norden verka för en stark nordisk gemenskap baserad på demokrati, inkludering, sammanhållning och där alla invånare känner sig trygga.

Delmål 2

Att gemensamt i Norden verka för inkluderande samhällen som värdesätter mångfald och säkerställer att unga och utsatta grupper har förutsättningar, en röst och en roll i samhällsutvecklingen.

Delmål 3

Att gemensamt i Norden verka för att utveckla samhällen som präglas av jämlikhet och jämställdhet där social segregering och alla former av diskriminering aktivt motarbetas, i alla sammanhang och på alla nivåer av samhället.

Delmål 4

Att det nordiska samarbetet stödjer och värdesätter den fria kulturen och dess betydelse för en långsiktigt hållbar demokrati, reflektion, eftertanke, åsiktsutbyte och bildning.

Mål 2

Ett vitalt demokratiskt, inkluderande, icke-diskriminerande och väl förankrat nordiskt samarbete där invånare och civilsamhällesorganisationer aktivt deltar i den nordiska samhällsutvecklingen.

Delmål 1

Att etablera permanenta strukturer för att över tid säkerställa dialog och samarbete mellan Nordiska ministerrådet och civilsamhällets organisationer i frågor som rör skapandet och upprätthållandet av ett hållbart och integrerat Norden. Involvering och dialog med civilsamhället säkerställer ett brett deltagande och en bred representation i samhället.

Delmål 2

Att säkerställa en mångfald av fria medier med en hög journalistisk trovärdighet som i sin tur säkerställer att invånare och civilsamhälle har tillgång till kunskap och information för att kunna delta i det demokratiska samtalet.

Delmål 3

Att verka för en stark nordisk samhällsmodell med respekt för mänskliga rättigheter, allas lika rätt, jämlikhet och jämställdhet.

Mål 3

En grön och rättvis nordisk region som motverkar marginalisering och bidrar till att utjämna ojämlikheter i samhället.

Delmål 1

Att prioritera social hållbarhet genom att säkerställa delaktighet och involvering av invånarna i den gröna omställningen, vilket är en förutsättning för att omställningen ska vara framgångsrik och realiserbar.

Delmål 2

Att genom det nordiska samarbetet främja utbytet av goda lokala lösningar för hållbara samhällen i Norden, som ger oss och kommande generationer möjlighet att leva goda liv.

Delmål 3

Att det nordiska samarbetet främjar kultur, konst och demokratiutvecklande åtgärder så att vi tillsammans åstadkommer de förändringar som behövs för en hållbar framtid.

Ett konkurrenskraftigt Norden

Nordic Civs utgångspunkt är att civilsamhällets aktörer är nyckelspelare för ett konkurrenskraftigt Norden och en väl integrerad, hållbar region. Ett starkt konkurrenskraftigt Norden uppnås genom samarbete inom utbildning, forskning, innovation och entreprenörskap. Det behöver finnas en stark politisk uppbackning för Vår vision 2030. Det krävs även satsningar och resurser i arbetet framåt från de nordiska regeringarna.

Mål 1

En gränsöverskridande, inkluderande, jämlik och jämställd gemensam nordisk arbetsmarknad med hög anpassnings- och innovationsförmåga, som främjar en hållbar, rättvis omställning och tillväxt.

Delmål 1

Att Nordiska ministerrådet tar initiativ till trepartsdialog mellan sociala parter, regeringar och civilsamhället för att driva på den gröna rättvisa omställningen. Att i det arbetet arbeta nära finanssektorn för att säkerställa att omställningen har finansiella förutsättningar och stöd.

Delmål 2

Att investera i och främja utbytet mellan arbetsliv, fortbildning och utbildning för att säkra arbetstagares kompetenser och vidareutbildning. Investera i inrättandet av en onlineplattform för ett gemensamt nordiskt erbjudande om livslångt lärande.

Delmål 3

Att öka investeringar i grön elproduktion samt tåg och höghastighetståg som kan konkurrera med flyg och bil och förbättra transportmöjligheterna i Norden.

Mål 2

En stark nordisk välfärdsmodell som investerar i utbildning, forskning, kompetensutveckling, det livslånga lärandet, folkbildningen och omställning för arbetstagare.

Delmål 1

Att inrätta ett tvärsektoriellt nordiskt utvärderingsforum för grön omställning för att identifiera behovet av de specifika STEM-kompetenser som krävs för att förverkliga både de regionala initiativen och de nationella reformprogrammen.

Delmål 2

Att öka finansieringen till högre utbildningsinstitutioner. Utbildningssystemet kräver en betydande uppgradering för att säkerställa att det levererar specialister som motsvarar efterfrågan på kompetens.

Delmål 3

Att genom det nordiska samarbetet utveckla en policy som främjar en jämn könsfördelning och uppmuntrar kvinnor att delta i traditionellt mansdominerade branscher.

Delmål 4

Att utveckla program för att främja psykisk hälsa för olika typer av arbetstagare, tex. för gränsarbetare för att kunna ta itu med utmaningar som är unika för deras situation.

Delmål 5

Att inrätta Nordic lighthouse centre som investerar i teknisk forskning och säkrar spetskompetens inom ansvarsfull AI-forskning. Prioritera teknisk forskning i nästa NordForsk-förslag för att främja forskning och utveckling vid universitet och företag. Politik, forskning, utveckling och innovationsstöd inriktas på den gröna omställningen.

Delmål 6

Att stärka samarbetet om cirkulär ekonomi, genom att tillsätta en tvärsektoriell arbetsgrupp som driver på för att prioritera färdigheter och kompetenser i de nationella strategierna för cirkulär ekonomi, samt utvecklar rekommendationer om hur kompetensbristen kan överbryggas.

Mål 3

En gränsöverskridande, jämlik och jämställd nordisk arbetsmarknadsmodell med respekt för mänskliga och fackliga rättigheter, som omfattar alla former av anställningsförhållanden, motverkar segregation och skapar konkurrenskraft i såväl stad som landsbygd.

Delmål 1

Att partsdialog används för att lösa eventuella gränshinder på den nordiska arbetsmarknaden.

Delmål 2

Att säkerställa dialog mellan utbildningsinstitutioner och arbetsmarknadens parter kring utbildningsbehovet samt arbetsmarknadsbehov av personal och säkerställa en kontinuerlig kompetensförsörjning som leder till hög sysselsättning.

Delmål 3

Att tillsammans i Norden verka för att stärka och säkerställa individens förutsättningar och möjligheter till utbildning och livslångt lärande, både i form av tidsaspekt och finansiella resurser.